

Hoofdstuk 7 De Laplacetransformatie

7.10 Herhalingsopgaven

1a

$$f(t) = 10t^7 e^{-5t} - 3t^5 e^{-2t}$$

$$\text{Er geldt } \mathcal{L}\{t^7\} = \frac{7!}{s^8} = \frac{5040}{s^8} \text{ en } \mathcal{L}\{t^5\} = \frac{5!}{s^6} = \frac{120}{s^6}$$

Toepassen van de verschuivings eigenschap in het s -domeineigenschap geeft

$$\mathcal{L}\{t^7 e^{-5t}\} = \frac{5040}{(s+5)^8} \text{ en } \mathcal{L}\{t^5 e^{-2t}\} = \frac{120}{(s+2)^6}$$

De Laplacegetransformeerde $F(s)$ van $f(t) = 10t^7 e^{-5t} - 3t^5 e^{-2t}$ is

$$F(s) = \mathcal{L}\{10 \cdot t^7 e^{-5t} - 3 \cdot t^5 e^{-2t}\} = 10 \cdot \frac{5040}{(s+5)^8} - 3 \cdot \frac{120}{(s+2)^6} = \frac{50400}{(s+5)^8} - \frac{360}{(s+2)^6}$$

1b

$$f(t) = 4e^{-5t} \cos(5t) - 7e^{2t} \sin(8t)$$

$$\text{Er geldt } \mathcal{L}\{\cos(5t)\} = \frac{s}{s^2 + 25}$$

Toepassen van de verschuivings eigenschap in het s -domeineigenschap

$$\mathcal{L}\{e^{-5t} \cos(5t)\} = \frac{s+5}{(s+5)^2 + 25}$$

$$\text{Ook geldt } \mathcal{L}\{\sin(8t)\} = \frac{8}{s^2 + 8^2} = \frac{8}{s^2 + 64}, \text{ en dus } \mathcal{L}\{e^{2t} \sin(8t)\} = \frac{8}{(s-2)^2 + 64}$$

En dus

$$\begin{aligned} \mathcal{L}\{f(t)\} &= \mathcal{L}\{4e^{-5t} \cos(5t) - 7e^{2t} \sin(8t)\} \\ &= 4 \cdot \frac{s+5}{(s+5)^2 + 25} - 7 \cdot \frac{8}{(s-2)^2 + 64} = \frac{4(s+5)}{s^2 + 10s + 50} - \frac{56}{s^2 - 4s + 68} \end{aligned}$$

2a

$$F(s) = \frac{3s+16}{s^4 - 16s^2}$$

Breuksplitsen:

Noemer $s^4 - 16s^2 = s^2(s^2 - 16) = s^2(s-4)(s+4)$ en dus

$$\begin{aligned} F(s) &= \frac{3s+16}{s^4 - 16s^2} = \frac{3s+16}{s^2(s-4)(s+4)} = \frac{A}{s^2} + \frac{B}{s} + \frac{C}{s-4} + \frac{D}{s+4} \\ &= \frac{A(s-4)(s+4) + Bs(s-4)(s+4) + Cs^2(s+4) + Ds^2(s-4)}{s^2(s-4)(s+4)} \end{aligned}$$

Tellervergelijking:

$$A(s-4)(s+4) + Bs(s-4)(s+4) + Cs^2(s+4) + Ds^2(s-4) = 3s+16$$

Invullen van handige waarden van s :

$$s=0: A(-4)(4) + B \cdot 0 \cdot (-4)(4) + C \cdot 0^2 \cdot (4) + D \cdot 0^2 \cdot (-4) = 3 \cdot 0 + 16 \Rightarrow -16A = 16 \Rightarrow A = -1$$

$$s = 4: A \cdot 0 + B \cdot 0 + C \cdot 4^2 \cdot (4+4) + D \cdot 0 = 3 \cdot 4 + 16 \Rightarrow 128C = 28 \Rightarrow C = \frac{28}{128} = \frac{7}{32}$$

$$s = -4: A \cdot 0 + B \cdot 0 + C \cdot 0 + D \cdot (-4)^2 \cdot (-8) = 3 \cdot (-4) + 16 \Rightarrow -128D = 4 \Rightarrow D = -\frac{1}{32}$$

Nog een andere waarde van s , namelijk $s = 1$ invullen:

$$A(-3)(5) + B \cdot 1 \cdot (-3)(5) + C \cdot 1^2 \cdot (5) + D \cdot 1^2 \cdot (-3) = 3 \cdot 1 + 16 \Rightarrow -15A - 15B + 5C - 3D = 19$$

De berekende waarden van A , C en D invullen:

$$-15A - 15B + 5C - 3D = 19 \Rightarrow$$

$$-15 \cdot (-1) - 15B + 5 \cdot \frac{7}{32} - 3 \cdot \left(-\frac{1}{32}\right) = 19 \Rightarrow -15B = 19 - 15 - \frac{35}{32} - \frac{3}{32} \Rightarrow -15B = \frac{90}{32} \Rightarrow B = -\frac{3}{16}$$

Na deze breuksplitsing geldt:

$$F(s) = \frac{-1}{s^2} - \frac{3}{16} \cdot \frac{1}{s} + \frac{7}{32} \frac{1}{s-4} - \frac{1}{32} \frac{1}{s+4} \text{ en dus } f(t) = -t - \frac{3}{16} + \frac{7}{32} e^{4t} - \frac{1}{32} e^{-4t}$$

2b

$$G(s) = \frac{s-3}{s^3 - 8s^2 + 12s}$$

Breuksplitsen:

Noemer $s^3 - 8s^2 + 12s = s(s^2 - 8s + 12) = s(s-2)(s-6)$ en dus

$$G(s) = \frac{s-3}{s^3 - 8s^2 + 12s} = \frac{s-3}{s(s-2)(s-6)} = \frac{A}{s} + \frac{B}{s-2} + \frac{C}{s-6} = \frac{A(s-2)(s-6) + Bs(s-6) + Cs(s-2)}{s(s-2)(s-6)}$$

Tellervergelijking:

$$A(s-2)(s-6) + Bs(s-6) + Cs(s-2) = s-3$$

Invullen van handige waarden van s :

$$s = 0: A(-2)(-6) + B \cdot 0 \cdot (-6) + C \cdot 0 \cdot (-2) = -3 \Rightarrow 12A = -3 \Rightarrow A = -\frac{1}{4}$$

$$s = 2: A \cdot 0 \cdot (-4) + B \cdot 2 \cdot (-4) + C \cdot 2 \cdot 0 = -1 \Rightarrow -8B = -1 \Rightarrow B = \frac{1}{8}$$

$$s = 6: A(-4) \cdot 0 + B \cdot 6 \cdot 0 + C \cdot 6 \cdot 4 = 3 \Rightarrow 24C = 3 \Rightarrow C = \frac{1}{8}$$

Na deze breuksplitsing geldt:

$$G(s) = -\frac{1}{4} \cdot \frac{1}{s} + \frac{1}{8} \cdot \frac{1}{s-2} + \frac{1}{8} \cdot \frac{1}{s-6} \text{ en dus } g(t) = -\frac{1}{4} + \frac{1}{8} e^{2t} + \frac{1}{8} e^{6t}$$

2c

$$H(s) = \frac{s-20}{s^3 + 8s^2 + 20s}$$

Breuksplitsen:

Noemer $s^3 + 8s^2 + 20s = s(s^2 + 8s + 20)$; verder ontbinden kan niet, dus

$$H(s) = \frac{s-20}{s^3 + 8s^2 + 20s} = \frac{s-20}{s(s^2 + 8s + 20)} = \frac{A}{s} + \frac{Bs + C}{s^2 + 8s + 20} = \frac{A(s^2 + 8s + 20) + (Bs + C)s}{s(s^2 + 8s + 20)}$$

Tellervergelijking:

$$A(s^2 + 8s + 20) + (Bs + C)s = s - 20$$

Uitwerken geeft:

$$A(s^2 + 8s + 20) + (Bs + C)s = s - 20$$

$$As^2 + 8As + 20A + Bs^2 + Cs = s - 20$$

$$(A + B)s^2 + (8A + C)s + 20A = s - 20$$

De methode van de onbepaalde coëfficiënten geeft:

$$\begin{cases} A + B &= 0 \\ 8A + C &= 1 \\ 20A &= -20 \end{cases}$$

Derde vergelijking: $A = -1$

Invullen in de eerste vergelijking geeft $B = 1$

En in de tweede vergelijking $C = 1 - 8A = 1 + 8 = 9$

Na deze breuksplitsing geldt:

$$H(s) = -\frac{1}{s} + \frac{s+9}{s^2+8s+20}$$

Toewerken naar standaardgetransformeerden:

$$\begin{aligned} H(s) &= -\frac{1}{s} + \frac{s+9}{s^2+8s+20} = -\frac{1}{s} + \frac{(s+4)+5}{(s+4)^2+4} \\ &= -\frac{1}{s} + \frac{s+4}{(s+4)^2+4} + \frac{5}{(s+4)^2+4} = -\frac{1}{s} + \frac{s+4}{(s+4)^2+2^2} + \frac{5}{2} \cdot \frac{2}{(s+4)^2+2^2} \end{aligned}$$

en dus $h(t) = -1 + e^{-4t} \cos(2t) + \frac{5}{2} e^{-4t} \sin(2t)$

2d

$$K(s) = \frac{2s-5}{s^3+6s^2+9s}$$

Breuksplitsen:

Noemer $s^3 + 6s^2 + 9s = s(s^2 + 6s + 9) = s(s+3)^2$ en dus

$$K(s) = \frac{2s-5}{s^3+6s^2+9s} = \frac{2s-5}{s(s+3)^2} = \frac{A}{s} + \frac{B}{(s+3)^2} + \frac{C}{s+3} = \frac{A(s+3)^2 + Bs + Cs(s+3)}{s(s+3)^2}$$

Tellervergelijking:

$$A(s+3)^2 + Bs + Cs(s+3) = 2s-5$$

Waarden van s invullen:

$$s=0: A \cdot 9 + B \cdot 0 + C \cdot 0 \cdot 3 = -5 \Rightarrow 9A = -5 \Rightarrow A = -\frac{5}{9}$$

$$s=-3: A \cdot 0^2 + B(-3) + C(-3) \cdot 0 = -6-5 \Rightarrow -3B = -11 \Rightarrow B = \frac{11}{3}$$

$$s=1: A \cdot 16 + B + C \cdot 4 = 2-5 \Rightarrow 16A + B + 4C = -3$$

Invullen van $A = -\frac{5}{9}$ en $B = \frac{11}{3}$ geeft:

$$16 \cdot \left(-\frac{5}{9}\right) + \frac{11}{3} + 4C = -3 \Rightarrow 4C = -3 + \frac{80}{9} - \frac{11}{3} \Rightarrow 4C = \frac{20}{9} \Rightarrow C = \frac{5}{9}$$

Na deze breuksplitsing geldt:

$$K(s) = -\frac{5}{9} \cdot \frac{A}{s} + \frac{11}{3} \cdot \frac{B}{(s+3)^2} + \frac{5}{9} \frac{C}{s+3} \text{ en dus } k(t) = -\frac{5}{9} + \frac{11}{3} t \cdot e^{-3t} + \frac{5}{9} e^{-3t}.$$

3a

Toon aan: $\int_0^{\infty} t \cos(t) e^{-5t} dt = \frac{6}{169}$

Definitie van de Laplacegetransformeerde F van f : $F(s) = \int_0^{\infty} f(t) e^{-st} dt$

De Laplacegetransformeerde van $f(t) = t \cos(t)$ is dus $F(s) = \int_0^{\infty} t \cos(t) e^{-st} dt$

Voor de bedoelde integraal geldt (kies $s = 5$): $\int_0^{\infty} t \cos(t) e^{-5t} dt = F(5)$

Berekenen van de Laplacegetransformeerde van $f(t) = t \cos(t)$ met behulp van eigenschappen en standaardgetransformeerden.

Er geldt $\mathcal{L}\{\cos(t)\} = \frac{s}{s^2 + 1}$ en $\mathcal{L}\{t \cdot g(t)\} = -\frac{d}{ds}(G(s))$, dus (met $g(t) = \cos(t)$)

$$\mathcal{L}\{t \cdot \cos(t)\} = -\frac{d}{ds}(G(s)) = -\frac{d}{ds}\left(\frac{s}{s^2 + 1}\right) = -\frac{(s^2 + 1) \cdot 1 - s \cdot 2s}{(s^2 + 1)^2} = -\frac{-s^2 + 1}{(s^2 + 1)^2} = \frac{s^2 - 1}{(s^2 + 1)^2}$$

Dus voor $f(t) = t \cos(t)$ geldt $F(s) = \frac{s^2 - 1}{(s^2 + 1)^2}$ en daarmee

$$F(5) = \frac{5^2 - 1}{(5^2 + 1)^2} = \frac{24}{26^2} = \frac{6}{169}$$

Hiermee is aangetoond $\int_0^{\infty} t \cos(t) e^{-5t} dt = \frac{6}{169}$

3b.

Toon aan $\int_0^{\infty} \frac{\cos t - \cos(3t)}{t} dt = \ln 3$

Er geldt $\int_0^{\infty} \frac{\cos t - \cos(3t)}{t} dt = \int_0^{\infty} \frac{\cos t - \cos(3t)}{t} \cdot e^{0t} dt$

Deze integraal is de definitie van Laplacegetransformeerde $F(s)$ van

$$f(t) = \frac{\cos t - \cos(3t)}{t} \text{ voor } s = 0$$

Berekenen van $F(s)$ met behulp van eigenschappen en standaardgetransformeerden.

Er geldt $\mathcal{L}\left\{\frac{g(t)}{t}\right\} = \int_s^{\infty} G(u) du$

Kies $g(t) = \cos(t) - \cos(3t)$, dan is $G(s) = \frac{s}{s^2+1} - \frac{s}{s^2+9}$ en $G(u) = \frac{u}{u^2+1} - \frac{u}{u^2+9}$

$$\int_s^\infty G(u) du = \lim_{p \rightarrow \infty} \int_s^p \frac{u}{u^2+1} - \frac{u}{u^2+9} du = \lim_{p \rightarrow \infty} \left[\frac{1}{2} \ln(u^2+1) - \frac{1}{2} \ln(u^2+9) \right]_s^p = \lim_{p \rightarrow \infty} \left[\frac{1}{2} \ln \left(\frac{u^2+1}{u^2+9} \right) \right]_s^p$$

$$= \lim_{p \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{2} \ln \left(\frac{p^2+1}{p^2+9} \right) - \frac{1}{2} \ln \left(\frac{s^2+1}{s^2+9} \right) \right) = 0 - \frac{1}{2} \ln \left(\frac{s^2+1}{s^2+9} \right) = -\frac{1}{2} \ln \left(\frac{s^2+1}{s^2+9} \right)$$

Limietberekening in de laatste stap $\lim_{p \rightarrow \infty} \frac{1}{2} \ln \left(\frac{p^2+1}{p^2+9} \right) = \frac{1}{2} \lim_{p \rightarrow \infty} \ln \left(\frac{1 + \frac{1}{p^2}}{1 + \frac{9}{p^2}} \right) = \frac{1}{2} \ln \left(\frac{1+0}{1+0} \right) = \frac{1}{2} \ln 1 = 0$

Dus voor $f(t) = \frac{\cos t - \cos(3t)}{t}$ geldt $F(s) = -\frac{1}{2} \ln \left(\frac{s^2+1}{s^2+9} \right)$ en daarmee

$$F(0) = -\frac{1}{2} \ln \left(\frac{0^2+1}{0^2+9} \right) = -\frac{1}{2} \ln \left(\frac{1}{9} \right) = \ln \left(\left(\frac{1}{9} \right)^{-\frac{1}{2}} \right) = \ln 3$$

Hiermee is aangetoond $\int_0^\infty \frac{\cos t - \cos(3t)}{t} dt = \ln 3$

4a

$$F(s) = \frac{s - 2e^{-s}}{s^2 + 2s} = \frac{s}{s^2 + 2s} - \frac{2}{s^2 + 2s} e^{-s} = \frac{s}{s(s+2)} - \frac{2}{s(s+2)} e^{-s}$$

In de eerste term delen we teller en noemer door s .

Voor de breuk in de tweede term geldt (breuksplitsen) $\frac{2}{s(s+2)} = \frac{1}{s} - \frac{1}{s+2}$

Dit geeft $F(s) = \frac{s}{s(s+2)} - \frac{2}{s(s+2)} e^{-s} = \frac{2}{s(s+2)} = \frac{1}{s+2} - \left(\frac{1}{s} - \frac{1}{s+2} \right) e^{-s} = \frac{1}{s+2} - \frac{1}{s} e^{-s} + \frac{1}{s+2} e^{-s}$

Bekend is $\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{s+2} \right\} = e^{-2t}$ en $\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{s} \right\} = 1$

De vermenigvuldiging met e^{-s} hoort bij een zuivere verschuiving over $a=1$ in het t -domein. Dit geeft

$$f(t) = e^{-2t} - \text{Hv}(t-1) \cdot 1 + \text{Hv}(t-1) e^{-2(t-1)} = \begin{cases} e^{-2t} & \text{voor } t < 1 \\ e^{-2t} - 1 + e^{-2(t-1)} & \text{voor } t > 1 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} e^{-2t} & \text{voor } t < 1 \\ e^{-2t} - 1 + e^{-2t} e^2 & \text{voor } t > 1 \end{cases} = \begin{cases} e^{-2t} & \text{voor } t < 1 \\ (1+e^2)e^{-2t} - 1 & \text{voor } t > 1 \end{cases}$$

4b

$$G(s) = \frac{4e^{-2s} + 3s}{s^2 + 4s + 13} = \frac{4}{s^2 + 4s + 13} e^{-2s} + \frac{3s}{s^2 + 4s + 13}$$

De noemers kunnen niet reëel ontbonden worden. Kwadraat afsplitsen in de noemer en toewerken naar de getransformeerden van sinus en/of cosinus.

Eerste term (zonder e-macht) $\frac{4}{s^2 + 4s + 13} = \frac{4}{(s+2)^2 + 9} = \frac{4}{3} \frac{3}{(s+2)^2 + 3^2}$

Tweede term $\frac{3s}{s^2+4s+13} = \frac{3(s+2)-6}{(s+2)^2+9} = 3 \frac{s+2}{(s+2)^2+9} - 2 \frac{3}{(s+2)^2+9}$

Dus $G(s) = \frac{4}{s^2+4s+13} \cdot e^{-2s} + \frac{3s}{s^2+4s+13} = \frac{4}{3} \frac{3}{(s+2)^2+3^2} \cdot e^{-2s} + 3 \frac{s+2}{(s+2)^2+9} - 2 \frac{3}{(s+2)^2+3^2}$

Er geldt $\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{3}{(s+2)^2+3^2} \right\} = e^{-2t} \sin(3t)$ en $\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{s+2}{(s+2)^2+9} \right\} = e^{-2t} \cos(3t)$

Bij de factor e^{-2s} (eerste term) hoort een zuivere verschuiving over $a=2$ in het t -domein. Dit alles bij elkaar levert het volgende.

$$\begin{aligned} g(t) &= \frac{4}{3} \text{Hv}(t-2) e^{-2(t-2)} \sin(3(t-2)) + 3 \cdot e^{-2t} \cos(3t) - 2 \cdot e^{-2t} \sin(3t) \\ &= \begin{cases} 0 + 3 \cdot e^{-2t} \cos(3t) - 2 \cdot e^{-2t} \sin(3t) & \text{voor } t < 2 \\ \frac{4}{3} \cdot 1 \cdot e^{-2(t-2)} \sin(3(t-2)) + 3 \cdot e^{-2t} \cos(3t) - 2 \cdot e^{-2t} \sin(3t) & \text{voor } t > 2 \end{cases} \\ &= \begin{cases} 3e^{-2t} \cos(3t) - 2e^{-2t} \sin(3t) & \text{voor } t < 2 \\ \frac{4}{3} e^{-2(t-2)} \sin(3(t-2)) + 3e^{-2t} \cos(3t) - 2e^{-2t} \sin(3t) & \text{voor } t > 2 \end{cases} \end{aligned}$$

4c

$$H(s) = \frac{3se^{-2s} + 3}{s^2 + 4s} = \frac{3s}{s^2 + 4s} \cdot e^{-2s} + \frac{3}{s^2 + 4s}$$

Eerste term $\frac{3s}{s^2+4s} \cdot e^{-2s} = \frac{3s}{s(s+4)} \cdot e^{-2s} = \frac{3}{s+4} \cdot e^{-2s}$

Er geldt $\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{3}{s+4} \right\} = 3 \cdot e^{-4t}$

De factor e^{-2s} geeft een zuivere verschuiving over $a=2$ in het t -domein.

Dus $\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{3}{s+4} \cdot e^{-2s} \right\} = 3 \cdot \text{Hv}(t-2) e^{-4(t-2)}$

Tweede term: breuksplitsen geeft $\frac{3}{s^2+4s} = \frac{3}{4} \cdot \frac{1}{s} - \frac{3}{4} \cdot \frac{1}{s+4}$

Terugtransformeren $\mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{3}{s^2+4s} \right\} = \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{3}{4} \cdot \frac{1}{s} - \frac{3}{4} \cdot \frac{1}{s+4} \right\} = \frac{3}{4} \cdot 1 - \frac{3}{4} \cdot e^{-4t} = \frac{3}{4} - \frac{3}{4} e^{-4t}$

Bij elkaar geeft dit

$$\begin{aligned} h(t) &= 3 \cdot \text{Hv}(t-2) e^{-4(t-2)} + \frac{3}{4} - \frac{3}{4} e^{-4t} = \\ &= \begin{cases} 3 \cdot 0 \cdot e^{-4(t-2)} + \frac{3}{4} - \frac{3}{4} e^{-4t} & \text{voor } t < 2 \\ 3 \cdot 1 \cdot e^{-4(t-2)} + \frac{3}{4} - \frac{3}{4} e^{-4t} & \text{voor } t > 2 \end{cases} = \begin{cases} \frac{3}{4} - \frac{3}{4} e^{-4t} & \text{voor } t < 2 \\ e^{-4(t-2)} + \frac{3}{4} - \frac{3}{4} e^{-4t} & \text{voor } t > 2 \end{cases} \end{aligned}$$

4d

$$K(s) = \frac{5e^{-3s}}{s^3+6s^2+25s} = \frac{5}{s^3+6s^2+25s} \cdot e^{-3s}$$

Breuksplitsen van de breuk (zonder de e-macht).

$$\frac{5}{s^3+6s^2+25s} = \frac{5}{s(s^2+6s+25)} = \frac{A}{s} + \frac{Bs+C}{s^2+6s+25}$$

Tellervergelijking $A(s^2 + 6s + 25) + (Bs + C) \cdot s = 5 \Rightarrow (A + B)s^2 + (6A + C)s + 25A = 5$

Vergelijken van de coëfficiënten van de machten van s in linker- en rechterlid geeft drie vergelijkingen voor A , B en C

$$\begin{cases} A + B &= 0 \\ 6A + C &= 0 \\ 25A &= 5 \end{cases}$$

De laatste vergelijking geeft $A = \frac{1}{5}$

Dit invullen in de eerste en tweede vergelijking geeft

$$\begin{cases} \frac{1}{5} + B &= 0 \\ 6 \cdot \frac{1}{5} + C &= 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B &= -\frac{1}{5} \\ C &= -\frac{6}{5} \end{cases}$$

Na breuksplitsen geldt dus

$$\frac{5}{s^3 + 6s^2 + 25s} = \frac{1}{5} \cdot \frac{1}{s} + \frac{-\frac{1}{5}s - \frac{6}{5}}{s^2 + 6s + 25} = \frac{1}{5} \cdot \frac{1}{s} + \frac{1}{5} \cdot \frac{-s - 6}{s^2 + 6s + 25}$$

Kwadraat afsplitsen in de laatste vorm en toewerken naar de getransformeerden van een (co)sinus geeft

$$\begin{aligned} \frac{1}{5} \cdot \frac{1}{s} + \frac{1}{5} \cdot \frac{-s - 6}{s^2 + 6s + 25} &= \frac{1}{5} \cdot \frac{1}{s} + \frac{1}{5} \cdot \frac{-(s+3) - 3}{(s+3)^2 + 16} = \frac{1}{5} \cdot \frac{1}{s} - \frac{1}{5} \cdot \frac{s+3}{(s+3)^2 + 4^2} - \frac{1}{5} \cdot \frac{3}{4} \frac{4}{(s+3)^2 + 4^2} = \\ &= \frac{1}{5} \cdot \frac{1}{s} - \frac{1}{5} \cdot \frac{s+3}{(s+3)^2 + 4^2} - \frac{3}{20} \frac{4}{(s+3)^2 + 4^2} \end{aligned}$$

Terugtransformeren geeft

$$\begin{aligned} \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{1}{5} \cdot \frac{1}{s} - \frac{1}{5} \cdot \frac{s+3}{(s+3)^2 + 4^2} - \frac{3}{20} \frac{4}{(s+3)^2 + 4^2} \right\} &= \frac{1}{5} \cdot 1 - \frac{1}{5} \cdot \cos(4t) \cdot e^{-3t} - \frac{3}{20} \cdot \sin(4t) \cdot e^{-3t} \\ &= \frac{1}{5} - \frac{1}{5} e^{-3t} \cos(4t) - \frac{3}{20} e^{-3t} \sin(4t) \end{aligned}$$

In de oorspronkelijke vorm stond ook nog een vermenigvuldiging met e^{-3s} . Dit zorgt voor een zuivere verschuiving over $a = 3$ in het t -domein. Uiteindelijk levert dit het antwoord

$$\begin{aligned} k(t) &= \text{Hv}(t-3) \left(\frac{1}{5} - \frac{1}{5} e^{-3(t-3)} \cos(4(t-3)) - \frac{3}{20} e^{-3(t-3)} \sin(4(t-3)) \right) = \\ &= \begin{cases} 0 & \text{voor } t < 3 \\ \frac{1}{5} - \frac{1}{5} e^{-3(t-3)} \cos(4(t-3)) - \frac{3}{20} e^{-3(t-3)} \sin(4(t-3)) & \text{voor } t > 3 \end{cases} \\ &= \begin{cases} 0 & \text{voor } t < 3 \\ \frac{1}{5} - \frac{1}{5} e^9 e^{-3t} \cos(4(t-3)) - \frac{3}{20} e^9 e^{-3t} \sin(4(t-3)) & \text{voor } t > 3 \end{cases} \end{aligned}$$

5a

$$\begin{cases} \frac{dy}{dt} + 2y = 6 + 3e^{-2t} \\ y(0) = 1 \end{cases}$$

Transformeren van de differentiaalvergelijking, invullen van de beginvoorwaarde en herschrijven:

$$\begin{aligned} \frac{dy}{dt} + 2y &= 6 + 3e^{-2t} \Rightarrow sY(s) - y(0) + 2Y(s) = \frac{6}{s} + 3 \cdot \frac{1}{s+2} \\ \Rightarrow sY(s) - 1 + 2Y(s) &= \frac{6}{s} + \frac{3}{s+2} \Rightarrow sY(s) + 2Y(s) = \frac{6}{s} + \frac{3}{s+2} + 1 \\ \Rightarrow (s+2)Y(s) &= \frac{6(s+2) + 3s + s(s+2)}{s(s+2)} \Rightarrow Y(s) = \frac{s^2 + 11s + 12}{s(s+2)^2} \end{aligned}$$

Breuksplitsen:

$$Y(s) = \frac{s^2 + 11s + 12}{s(s+2)^2} = \frac{A}{s} + \frac{B}{(s+2)^2} + \frac{C}{s+2} = \frac{A(s+2)^2 + Bs + Cs(s+2)}{s(s+2)^2}$$

Tellervergelijking:

$$A(s+2)^2 + Bs + Cs(s+2) = s^2 + 11s + 12$$

Invullen van waarden van s :

$$s = 0: A \cdot 4 + B \cdot 0 + C \cdot 0 = 12 \Rightarrow A = 3$$

$$s = -2: A \cdot 0 + B \cdot (-2) + C \cdot 0 = 4 - 22 + 12 \Rightarrow -2B = -6 \Rightarrow B = 3$$

$$s = 1: 9A + B + 3C = 1 + 11 + 12 \Rightarrow 9A + B + 3C = 24$$

Invullen van $A = 3$ en $B = 3$ geeft $27 + 3 + 3C = 24 \Rightarrow 3C = -6 \Rightarrow C = -2$

Na deze breuksplitsing geldt:

$$Y(s) = \frac{3}{s} + \frac{3}{(s+2)^2} - \frac{2}{s+2} \Rightarrow y(t) = 3 + 3te^{-2t} - 2e^{-2t} = 3 + (3t - 2)e^{-2t}$$

5b

$$\begin{cases} \frac{dy}{dt} + 3y = 5e^{-4t} \sin(2t) \\ y(0) = -1 \end{cases}$$

Transformeren van de differentiaalvergelijking, invullen van de beginvoorwaarde en herschrijven:

$$\begin{aligned} \frac{dy}{dt} + 3y &= 5e^{-4t} \sin(2t) \Rightarrow sY(s) - y(0) + 3Y(s) = 5 \cdot \frac{2}{(s+4)^2 + 2^2} \\ \Rightarrow sY(s) + 1 + 3Y(s) &= \frac{10}{s^2 + 8s + 20} \Rightarrow sY(s) + 3Y(s) = \frac{10}{s^2 + 8s + 20} - 1 \\ \Rightarrow (s+3)Y(s) &= \frac{10 - (s^2 + 8s + 20)}{s^2 + 8s + 20} \Rightarrow Y(s) = \frac{-s^2 - 8s - 10}{(s+3)(s^2 + 8s + 20)} \end{aligned}$$

Breuksplitsen:

$$Y(s) = \frac{-s^2 - 8s - 10}{(s+3)(s^2 + 8s + 20)} = \frac{A}{s+3} + \frac{Bs + C}{s^2 + 8s + 20} = \frac{A(s^2 + 8s + 20) + (Bs + C)(s+3)}{(s+3)(s^2 + 8s + 20)}$$

Tellervergelijking:

$$A(s^2 + 8s + 20) + (Bs + C)(s+3) = -s^2 - 8s - 10$$

Invullen van $s = -3$: $A(9 - 24 + 20) + (-3B + C) \cdot 0 = -9 + 24 - 10 \Rightarrow 5A = 5 \Rightarrow A = 1$

Invullen van $A = 1$ in de tellervergelijking:

$$1 \cdot (s^2 + 8s + 20) + (Bs + C)(s+3) = -s^2 - 8s - 10 \Rightarrow$$

$$s^2 + 8s + 20 + Bs^2 + 3Bs + Cs + 3C = -s^2 - 8s - 10 \Rightarrow Bs^2 + (3B + C)s + 3C = -2s^2 - 16s - 30$$

Gelijkstellen van de coëfficiënten van de machten van s in linker- en rechterlid geeft:

$$\begin{cases} B = -2 \\ 3B + C = -16 \\ 3C = -30 \end{cases}$$

We hebben één vergelijking te veel omdat A al op een andere manier is berekend.

De eerste vergelijking geeft $B = -2$

De laatste vergelijking geeft $C = -10$

Dit invullen in de tweede vergelijking geeft: $-6 - 10 = -16$ en dat is correct.

De breuksplitsing is nu:

$$Y(s) = \frac{A}{s+3} + \frac{Bs+C}{s^2+8s+20} = \frac{1}{s+3} + \frac{-2s-10}{s^2+8s+20}$$

Kwadraat afsplitsen in de laatste vorm en toewerken naar de getransformeerden van een (co)sinus geeft:

$$Y(s) = \frac{1}{s+3} + \frac{-2s-10}{s^2+8s+20} = \frac{1}{s+3} + \frac{-2(s+4)-2}{(s+4)^2+4} = \frac{1}{s+3} - 2 \cdot \frac{s+4}{(s+4)^2+2^2} - \frac{2}{(s+4)^2+2^2}$$

Terugtransformeren:

$$y(t) = e^{-3t} - 2e^{-4t} \cos(2t) - e^{-4t} \sin(2t) = e^{-3t} - e^{-4t} (2 \cos(2t) + \sin(2t))$$

6a

$$\begin{cases} \frac{d^2 y}{dt^2} + 2 \frac{dy}{dt} + y = 4e^t + 4e^{-t} \\ y(0) = 1, y'(0) = 0 \end{cases}$$

Transformeren van de differentiaalvergelijking, invullen van de beginvoorwaarden en herschrijven:

$$s^2 Y(s) - sy(0) - y'(0) + 2(sY(s) - y(0)) + Y(s) = 4 \cdot \frac{1}{s-1} + 4 \cdot \frac{1}{s+1} \Rightarrow$$

$$s^2 Y(s) - s \cdot 1 - 0 + 2(sY(s) - 1) + Y(s) = \frac{4}{s-1} + \frac{4}{s+1} \Rightarrow$$

$$s^2 Y(s) - s + 2sY(s) - 2 + Y(s) = \frac{4}{s-1} + \frac{4}{s+1} \Rightarrow (s^2 + 2s + 1)Y(s) = \frac{4}{s-1} + \frac{4}{s+1} + s + 2 \Rightarrow$$

$$(s^2 + 2s + 1)Y(s) = \frac{4(s+1) + 4(s-1) + (s+2)(s-1)(s+1)}{(s-1)(s+1)} \Rightarrow Y(s) = \frac{s^3 + 2s^2 + 7s - 2}{(s^2 + 2s + 1)(s-1)(s+1)}$$

$$\Rightarrow Y(s) = \frac{s^3 + 2s^2 + 7s - 2}{(s+1)^2 (s-1)(s+1)} \Rightarrow Y(s) = \frac{s^3 + 2s^2 + 7s - 2}{(s+1)^3 (s-1)}$$

Breuksplitsen:

$$\begin{aligned} Y(s) &= \frac{s^3 + 2s^2 + 7s - 2}{(s+1)^3 (s-1)} = \frac{A}{(s+1)^3} + \frac{B}{(s+1)^2} + \frac{C}{s+1} + \frac{D}{s-1} \\ &= \frac{A(s-1) + B(s+1)(s-1) + C(s+1)^2 (s-1) + D(s+1)^3}{(s+1)^3 (s-1)} \end{aligned}$$

Tellervergelijking:

$$A(s-1) + B(s+1)(s-1) + C(s+1)^2 (s-1) + D(s+1)^3 = s^3 + 2s^2 + 7s - 2$$

Invullen van handige waarden van s :

$$s = -1 : -2A + 0 + 0 + 0 + 0 = -1 + 2 - 7 - 2 \Rightarrow -2A = -8 \Rightarrow A = 4$$

$$s = 1 : 0 + 0 + 0 + 8D = 1 + 2 + 7 - 2 \Rightarrow 8D = 8 \Rightarrow D = 1$$

Andere waarden van s invullen:

$$s=0: -A-B-C+D=0+0+0-2 \Rightarrow A+B+C-D=2$$

$$\text{Invullen van } A=4 \text{ en } D=1 \text{ geeft } 4+B+C-1=2 \Rightarrow B+C=-1$$

$$s=2: A+3B+9C+27D=8+8+14-2 \Rightarrow A+3B+9C+27D=28$$

$$\text{Invullen van } A=4 \text{ en } D=1 \text{ geeft } 4+3B+9C+27=28 \Rightarrow 3B+9C=-3 \Rightarrow B+3C=-1$$

$$\text{Uit de vergelijkingen voor } B \text{ en } C, \text{ namelijk } B+C=-\frac{5}{2} \text{ en } B+3C=-\frac{7}{2} \text{ volgt } C=0 \text{ en } B=-1$$

Dus geldt:

$$Y(s) = \frac{A}{(s+1)^3} + \frac{B}{(s+1)^2} + \frac{C}{s+1} + \frac{D}{s-1} = \frac{4}{(s+1)^3} - \frac{1}{(s+1)^2} + \frac{1}{s-1}$$

Terugtransformeren:

$$y(t) = 2t^2 e^{-t} - te^{-t} + e^t$$

6b

$$\begin{cases} \frac{d^2 v}{dt^2} - 4v = \cos t \\ v(0) = 1, v'(0) = 2 \end{cases}$$

Transformeren van de differentiaalvergelijking, invullen van de beginvoorwaarden en herschrijven:

$$s^2 V(s) - sv(0) - v'(0) - 4V(s) = \frac{s}{s^2+1} \Rightarrow$$

$$s^2 V(s) - s \cdot 1 - 2 - 4V(s) = \frac{s}{s^2+1} \Rightarrow s^2 V(s) - 4V(s) = \frac{s}{s^2+1} + s + 2 \Rightarrow$$

$$(s^2 - 4)V(s) = \frac{s + (s+2)(s^2+1)}{s^2+1} \Rightarrow V(s) = \frac{s^3 + 2s^2 + 2s + 2}{(s^2 - 4)(s^2 + 1)} \Rightarrow$$

$$V(s) = \frac{s^3 + 2s^2 + 2s + 2}{(s-2)(s+2)(s^2+1)}$$

Breuksplitsen:

$$\begin{aligned} V(s) &= \frac{s^3 + 2s^2 + 2s + 2}{(s-2)(s+2)(s^2+1)} = \frac{A}{s-2} + \frac{B}{s+2} + \frac{Cs+D}{s^2+1} \\ &= \frac{A(s+2)(s^2+1) + B(s-2)(s^2+1) + (Cs+D)(s-2)(s+2)}{(s-2)(s+2)(s^2+1)} \end{aligned}$$

Tellervergelijking:

$$A(s+2)(s^2+1) + B(s-2)(s^2+1) + (Cs+D)(s-2)(s+2) = s^3 + 2s^2 + 2s + 2$$

Invullen van handige waarden van s .

$$s=2: A \cdot 4 \cdot 5 + 0 + 0 = 8 + 8 + 4 + 2 \Rightarrow 20A = 22 \Rightarrow A = \frac{22}{20} \Rightarrow A = \frac{11}{10}$$

$$s=-2: 0 + B(-4) \cdot 5 + 0 = -8 + 8 - 4 + 2 \Rightarrow -20B = -2 \Rightarrow B = \frac{1}{10}$$

Andere waarden van s invullen:

$$s=0: A \cdot 2 \cdot 1 + B(-2) \cdot 1 + D(-2) \cdot 2 = 0 + 0 + 0 + 2 \Rightarrow 2A - 2B - 4D = 2 \Rightarrow A - B - 2D = 1$$

$$\text{Invullen van } A = \frac{11}{10} \text{ en } B = \frac{1}{10} \text{ geeft: } \frac{11}{10} - \frac{1}{10} - 2D = 1 \Rightarrow -2D = 0 \Rightarrow D = 0$$

$$s=1: A \cdot 3 \cdot 2 + B(-1) \cdot 2 + (C+D)(-1) \cdot 3 = 1 + 2 + 2 + 2 \Rightarrow 6A - 2B - 3C - 3D = 7$$

$$\text{Invullen van } A = \frac{11}{10}, B = \frac{1}{10} \text{ en } D = 0 \text{ geeft}$$

$$6 \cdot \frac{11}{10} - 2 \cdot \frac{1}{10} - 3C - 3 \cdot 0 = 7 \Rightarrow -3C = 7 - \frac{66}{10} + \frac{2}{10} \Rightarrow -3C = \frac{6}{10} \Rightarrow C = -\frac{2}{10} = -\frac{1}{5}$$

$$\text{Dus } V(s) = \frac{A}{s-2} + \frac{B}{s+2} + \frac{Cs+D}{s^2+1} = \frac{11}{10} \cdot \frac{1}{s-2} + \frac{1}{10} \cdot \frac{1}{s+2} - \frac{1}{5} \frac{s}{s^2+1}$$

$$\text{Terugtransformeren: } v(t) = \frac{11}{10} \cdot e^{2t} + \frac{1}{10} \cdot e^{-2t} - \frac{1}{5} \cos(t)$$

7a

$$\begin{cases} x'(t) = 6x(t) + 4y(t) \\ y'(t) = -4x(t) - 2y(t) \\ x(0) = A \text{ en } y(0) = B \end{cases}$$

Transformeren van de differentiaalvergelijkingen en invullen van de beginvoorwaarden

$$\begin{cases} sX(s) - x(0) = 6X(s) + 4Y(s) \\ sY(s) - y(0) = -4X(s) - 2Y(s) \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} sX(s) - A = 6X(s) + 4Y(s) \\ sY(s) - B = -4X(s) - 2Y(s) \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} (s-6)X(s) - 4Y(s) = A \\ 4X(s) + (s+2)Y(s) = B \end{cases}$$

Oplossen van dit stelsel van twee vergelijkingen met twee onbekenden door eliminatie van $Y(s)$.

Vermenigvuldig de eerste vergelijking met $(s+2)$ en de tweede vergelijking met 4 en tel dan de vergelijkingen op. Dit geeft

$$(s+2)(s-6)X(s) + 4 \cdot 4X(s) = (s+2) \cdot A + 4B \Rightarrow$$

$$(s^2 - 4s - 12 + 16)X(s) = As + 2A + 4B \Rightarrow X(s) = \frac{As + 2A + 4B}{s^2 - 4s + 4} = \frac{As + 2A + 4B}{(s-2)^2}$$

$$\text{Breuksplitsen: } X(s) = \frac{As + 2A + 4B}{(s-2)^2} = \frac{P}{(s-2)^2} + \frac{Q}{s-2} = \frac{P+Q(s-2)}{(s-2)^2}$$

$$\text{Tellervergelijking: } P+Q(s-2) = As + 2A + 4B$$

Twee waarden van s invullen:

$$s=2: P+0 = 2A+2A+4B \Rightarrow P = 4A+4B$$

$$s=0: P-2Q = 0+2A+4B \Rightarrow P-2Q = 2A+4B$$

Invullen van $P = 4A+4B$ in de laatste vergelijking geeft:

$$P-2Q = 2A+4B \Rightarrow (4A+4B) - 2Q = 2A+4B$$

$$\Rightarrow -2Q = 2A+4B - 4A - 4B \Rightarrow -2Q = -2A \Rightarrow Q = A$$

$$\text{Dus } X(s) = \frac{P}{(s-2)^2} + \frac{Q}{s-2} = \frac{4A+4B}{(s-2)^2} + \frac{A}{s-2}$$

Terugtransformeren:

$$x(t) = (4A+4B)te^{2t} + Ae^{2t}.$$

Het is mogelijk $y(t)$ op dezelfde manier te berekenen als $x(t)$. Alleen moet nu $X(s)$ geëlimineerd worden. Het kan ook anders, omdat de eerste vergelijking in het stelsel vrij eenvoudig is.

Herschrijven van de eerste vergelijking van het stelsel

$$x'(t) = 6x(t) + 4y(t) \Rightarrow 4y(t) = x'(t) - 6x(t)$$

Invullen van $x(t) = (4A+4B)te^{2t} + Ae^{2t}$ en dus

$$x'(t) = (4A+4B)e^{2t} + (4A+4B)t \cdot 2e^{2t} + 2Ae^{2t} = (8A+8B)te^{2t} + (6A+4B)e^{2t}$$

geeft

$$4y(t) = x'(t) - 6x(t) \Rightarrow$$

$$4y(t) = ((8A + 8B)te^{2t} + (6A + 4B)e^{2t}) - 6((4A + 4B)te^{2t} + Ae^{2t}) \Rightarrow$$

$$4y(t) = (8A + 8B - 24A - 24B)te^{2t} + (6A + 4B - 6A)e^{2t} \Rightarrow$$

$$4y(t) = (-16A - 16B)te^{2t} + 4Be^{2t} \Rightarrow y(t) = (-4A - 4B)te^{2t} + Be^{2t}$$

De oplossing is dus

$$\begin{cases} x(t) = (4A + 4B)te^{2t} + Ae^{2t} \\ y(t) = (-4A - 4B)te^{2t} + Be^{2t} \end{cases}$$

7b

$$\begin{cases} x''(t) - y'(t) = 0 \\ y''(t) + x'(t) = 0 \\ x(0) = a, x'(0) = 0, y(0) = 0 \text{ en } y'(0) = b \end{cases}$$

Transformeren van de differentiaalvergelijkingen en invullen van de beginvoorwaarden:

$$\begin{cases} x''(t) - y'(t) = 0 \\ y''(t) + x'(t) = 0 \\ x(0) = a, x'(0) = 0, y(0) = 0 \text{ en } y'(0) = b \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} s^2 X(s) - s \cdot x(0) - x'(0) - (sY(s) - y(0)) = 0 \\ s^2 Y(s) - s \cdot y(0) - y'(0) + sX(s) - x(0) = 0 \\ x(0) = a, x'(0) = 0, y(0) = 0 \text{ en } y'(0) = b \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} s^2 X(s) - as - 0 - (sY(s) - 0) = 0 \\ s^2 Y(s) - 0 - b + sX(s) - a = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} s^2 X(s) - sY(s) = as \\ sX(s) + s^2 Y(s) = a + b \end{cases}$$

Elimineren van $X(s)$. Vermenigvuldig de tweede vergelijking met s :

$$\begin{cases} s^2 X(s) - sY(s) = as \\ s^2 X(s) + s^3 Y(s) = as + bs \end{cases}$$

De vergelijkingen van elkaar aftrekken en herschrijven:

$$-sY(s) - s^3 Y(s) = as - (as + bs) \Rightarrow -sY(s) - s^3 Y(s) = -bs \Rightarrow$$

$$Y(s) + s^2 Y(s) = b \Rightarrow (1 + s^2)Y(s) = b \Rightarrow Y(s) = \frac{b}{1 + s^2} \Rightarrow Y(s) = b \cdot \frac{1}{s^2 + 1}$$

Terugtransformeren:

$$y(t) = b \sin t$$

Nu $x(t)$ berekenen door in het stelsel $Y(s)$ te elimineren. De eerste vergelijking met s vermenigvuldigen:

$$\begin{cases} s^2 X(s) - sY(s) = as \\ sX(s) + s^2 Y(s) = a + b \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} s^3 X(s) - s^2 Y(s) = as^2 \\ sX(s) + s^2 Y(s) = a + b \end{cases}$$

De vergelijkingen optellen, herschrijven en breuksplitsen:

$$s^3 X(s) + sX(s) = as^2 + (a+b) \Rightarrow$$

$$(s^3 + s)X(s) = as^2 + a + b \Rightarrow$$

$$X(s) = \frac{as^2 + a + b}{s^3 + s} = \frac{as^2 + a + b}{s(s^2 + 1)} = \frac{A}{s} + \frac{Bs + C}{s^2 + 1} = \frac{A(s^2 + 1) + (Bs + C)s}{s(s^2 + 1)}$$

Tellervergelijking:

$$A(s^2 + 1) + (Bs + C)s = as^2 + a + b$$

Uitwerken:

$$(A + B)s^2 + Cs + A = as^2 + a + b$$

Hieruit volgt:

$$\begin{cases} A + B = a \\ C = 0 \\ A = a + b \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} A = a + b \\ B = -b \\ C = 0 \end{cases}$$

Dit wordt bereikt door de derde vergelijking in de eerste in te vullen:

$$A + B = a \Rightarrow a + b + B = a \Rightarrow B = a - a - b \Rightarrow B = -b$$

Dus:

$$X(s) = \frac{A}{s} + \frac{Bs + C}{s^2 + 1} = \frac{a + b}{s} + \frac{-bs + 0}{s^2 + 1} = \frac{a + b}{s} - b \frac{s}{s^2 + 1}$$

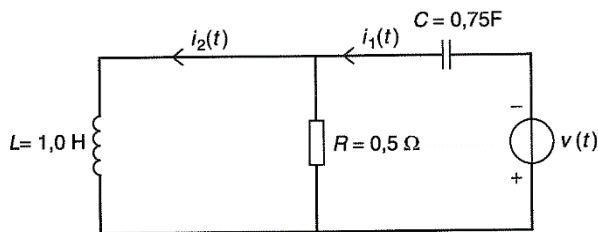
Terugtransformeren:

$$x(t) = a + b - b \cos t$$

De oplossing is dus:

$$\begin{cases} x(t) = a + b - b \cos t \\ y(t) = b \sin t \end{cases}$$

8

$$R = 0,5 \Omega, L = 1,0 \text{ H}, C = 0,75 \text{ F} \text{ en } v(t) = 65 \text{ H} v(t) \cdot \sin(t) \text{ V}$$

Uitwerking

Vergelijking van de linkermaas in s -notatie:

$$R \cdot (I_1(s) - I_2(s)) - Ls \cdot I_2(s) = 0$$

Invullen van de gegeven waarden en herschrijven:

$$0,5 \cdot (I_1(s) - I_2(s)) - 1 \cdot s \cdot I_2(s) = 0$$

$$\Rightarrow I_1(s) - I_2(s) - 2sI_2(s) = 0 \Rightarrow I_1(s) - (2s + 1)I_2(s) = 0$$

Vergelijking van de rechtermaas in s -notatie (rechtsom):

$$R \cdot (I_2(s) - I_1(s)) - \frac{1}{Cs} \cdot I_1(s) - V(s) = 0$$

Invullen van de gegeven waarden en herschrijven:

$$0,5 \cdot (I_2(s) - I_1(s)) - \frac{1}{0,75s} \cdot I_1(s) - V(s) = 0 \Rightarrow$$

$$3sI_2(s) - 3sI_1(s) - 8I_1(s) - 6sV(s) = 0 \Rightarrow (-3s - 8)I_1(s) + 3sI_2(s) = 6sV(s)$$

Uit $v(t) = 65Hv(t) \cdot \sin(t)$ volgt $V(s) = 65 \cdot \frac{1}{s^2 + 1} = \frac{65}{s^2 + 1}$

Het netwerk wordt dus beschreven door het stelsel

$$\begin{cases} I_1(s) - (2s + 1)I_2(s) = 0 \\ (-3s - 8)I_1(s) + 3sI_2(s) = 6s \cdot \frac{65}{s^2 + 1} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} I_1(s) - (2s + 1)I_2(s) = 0 \\ (-3s - 8)I_1(s) + 3sI_2(s) = \frac{390s}{s^2 + 1} \end{cases}$$

Uit de eerste vergelijking volgt $I_1(s) = (1 + 2s)I_2(s)$

Dit invullen in de tweede vergelijking geeft

$$(-3s - 8)(2s + 1)I_2(s) + 3sI_2(s) = \frac{390s}{s^2 + 1} \Rightarrow (-6s^2 - 3s - 16s - 8 + 3s)I_2(s) = \frac{390s}{s^2 + 1} \Rightarrow$$

$$(-6s^2 - 16s - 8)I_2(s) = \frac{390s}{s^2 + 1} \Rightarrow I_2(s) = \frac{390s}{(-6s^2 - 16s - 8)(s^2 + 1)}$$

Breuksplitsen om terug te kunnen transformeren.

$$\begin{aligned} I_2(s) &= \frac{390s}{(-6s^2 - 16s - 8)(s^2 + 1)} = \frac{390s}{-6\left(s^2 + \frac{8}{3}s + \frac{4}{3}\right)(s^2 + 1)} \\ &= \frac{-65s}{\left(s^2 + \frac{8}{3}s + \frac{4}{3}\right)(s^2 + 1)} = \frac{-65s}{(s + 2)\left(s + \frac{2}{3}\right)(s^2 + 1)} = \frac{A}{s + 2} + \frac{B}{s + \frac{2}{3}} + \frac{Cs + D}{s^2 + 1} \\ &= \frac{A\left(s + \frac{2}{3}\right)(s^2 + 1) + B(s + 2)(s^2 + 1) + (Cs + D)(s + 2)\left(s + \frac{2}{3}\right)}{(s + 2)\left(s + \frac{2}{3}\right)(s^2 + 1)} \end{aligned}$$

Tellervergelijking:

$$A\left(s + \frac{2}{3}\right)(s^2 + 1) + B(s + 2)(s^2 + 1) + (Cs + D)(s + 2)\left(s + \frac{2}{3}\right) = -65s$$

Handige waarden van s invullen:

$$s = -2: A\left(-2 + \frac{2}{3}\right)(4 + 1) + 0 + 0 = -65 \cdot (-2) \Rightarrow -\frac{20}{3}A = 130 \Rightarrow A = -\frac{39}{2}$$

$$s = -\frac{2}{3}: 0 + B\left(-\frac{2}{3} + 2\right)\left(\frac{4}{9} + 1\right) + 0 = -65 \cdot \left(-\frac{2}{3}\right) \Rightarrow \frac{4}{3} \cdot \frac{13}{9}B = \frac{130}{3} \Rightarrow B = \frac{45}{2}$$

Andere waarde van s invullen:

$$s = 0: A\left(\frac{2}{3}\right)(1) + B(2)(1) + (0 + D)(2)\left(\frac{2}{3}\right) = 0 \Rightarrow 2A + 6B + 4D = 0$$

De berekende waarden $A = -\frac{39}{2}$ en $B = \frac{45}{2}$ invullen:

$$2A + 6B + 4D = 0 \Rightarrow -39 + 135 + 4D = 0 \Rightarrow 4D = -96 \Rightarrow D = -24$$

Nog een andere waarde van s invullen:

$$s = 1: A\left(1 + \frac{2}{3}\right)(1 + 1) + B(1 + 2)(1 + 1) + (C + D)(1 + 2)\left(1 + \frac{2}{3}\right) = -65$$

$$\Rightarrow 10A + 18B + 15C + 15D = -195$$

De berekende waarden $A = -\frac{39}{2}$, $B = \frac{45}{2}$ en $D = -24$ invullen:

$$10A + 18B + 15C + 15D = -195$$

$$\Rightarrow -195 + 405 + 15C - 360 = -195 \Rightarrow 15C = -45 \Rightarrow C = -3$$

De breuksplitsing is dus:

$$I_2(s) = \frac{A}{s+2} + \frac{B}{s+\frac{2}{3}} + \frac{Cs+D}{s^2+1} = -\frac{39}{2} \frac{1}{s+2} + \frac{45}{2} \frac{1}{s+\frac{2}{3}} - 3 \frac{s}{s^2+1} - 24 \frac{1}{s^2+1}$$

Terugtransformeren geeft:

$$i_2(t) = -\frac{39}{2} e^{-2t} + \frac{45}{2} e^{-\frac{2}{3}t} - 3 \cos(t) - 24 \sin(t)$$

Nu de berekening van $i_1(t)$

Hierboven berekend in de linkermaas:

$$I_1(s) - (1+2s)I_2(s) = 0 \Rightarrow I_1(s) = (2s+1)I_2(s)$$

Hierboven voor $I_2(s)$ berekend:

$$I_2(s) = \frac{-65s}{\left(s^2 + \frac{8}{3}s + \frac{4}{3}\right)(s^2+1)}$$

Dit invullen in de uitdrukking voor $I_1(s)$:

$$I_1(s) = (2s+1)I_2(s) = (2s+1) \frac{-65s}{(s+2)\left(s+\frac{2}{3}\right)(s^2+1)} = \frac{-65s(2s+1)}{(s+2)\left(s+\frac{2}{3}\right)(s^2+1)}$$

Breuksplitsen om terug te kunnen transformeren:

$$\begin{aligned} I_1(s) &= \frac{-65s(2s+1)}{(s+2)\left(s+\frac{2}{3}\right)(s^2+1)} = \frac{A}{s+2} + \frac{B}{s+\frac{2}{3}} + \frac{Cs+D}{s^2+1} \\ &= \frac{A\left(s+\frac{2}{3}\right)(s^2+1) + B(s+2)(s^2+1) + (Cs+D)(s+2)\left(s+\frac{2}{3}\right)}{(s+2)\left(s+\frac{2}{3}\right)(s^2+1)} \end{aligned}$$

De berekening van de coëfficiënten A, B, C en D verloopt op dezelfde manier als voor $I_2(s)$.

Tellervergelijking:

$$A\left(s+\frac{2}{3}\right)(s^2+1) + B(s+2)(s^2+1) + (Cs+D)(s+2)\left(s+\frac{2}{3}\right) = -65s(2s+1)$$

Handige waarden van s invullen:

$$s = -2: A\left(-2+\frac{2}{3}\right)(4+1) + 0 + 0 = -65 \cdot (-2)(-3) \Rightarrow -\frac{20}{3}A = -390 \Rightarrow A = \frac{117}{2}$$

$$s = -\frac{2}{3}: 0 + B\left(-\frac{2}{3}+2\right)\left(\frac{4}{9}+1\right) + 0 = -65 \cdot \left(-\frac{2}{3}\right)\left(-\frac{1}{3}\right) \Rightarrow \frac{4}{3} \cdot \frac{13}{9}B = \frac{-130}{9} \Rightarrow B = -\frac{15}{2}$$

Andere waarde van s invullen:

$$s = 0: A\left(\frac{2}{3}\right)(1) + B(2)(1) + (0+D)(2)\left(\frac{2}{3}\right) = 0 \Rightarrow 2A + 6B + 4D = 0$$

$$\text{De berekende waarden } A = \frac{117}{2} \text{ en } B = -\frac{15}{2} \text{ invullen:}$$

$$2A + 6B + 4D = 0 \Rightarrow 117 - 45 + 4D = 0 \Rightarrow 4D = -72 \Rightarrow D = -18$$

Nog een andere waarde van s invullen:

$$s = 1: A\left(1+\frac{2}{3}\right)(1+1) + B(1+2)(1+1) + (C+D)(1+2)\left(1+\frac{2}{3}\right) = -65 \cdot 3$$

$$\Rightarrow 10A + 18B + 15C + 15D = -585$$

$$\text{De berekende waarden } A = \frac{117}{2}, B = -\frac{15}{2} \text{ en } D = -18 \text{ invullen:}$$

$$10A + 18B + 15C + 15D = -585$$

$$\Rightarrow 585 - 135 + 15C - 270 = -585 \Rightarrow 15C = -765 \Rightarrow C = -51$$

De breuksplitsing is dus:

$$I_1(s) = \frac{A}{s+2} + \frac{B}{s+\frac{2}{3}} + \frac{Cs+D}{s^2+1} = \frac{117}{2} \frac{1}{s+2} - \frac{15}{2} \frac{1}{s+\frac{2}{3}} - 51 \frac{s}{s^2+1} - 18 \frac{1}{s^2+1}$$

Terugtransformeren geeft:

$$i_1(t) = \frac{117}{2} e^{-2t} - \frac{15}{2} e^{-\frac{2}{3}t} - 51 \cos(t) - 18 \sin(t)$$